

Kommentar til artikkel om munnstell

Vi leste med stor interesse artikkelen til Trier og Jørstad i Den Norske Tannlegeforenings Tidende nr.11, desember 2014 om munnstell til alvorlig syke (1). Det er flott at det fokuseres på dette viktige feltet innenfor sykepleien og at kunnskapsbasert viten og praksis blir spredt.

Prosedyren Munnstell til palliative pasienter nevnes flere ganger i artikkelen. Som forfattere av denne prosedyren tillater vi oss å komme med noen kommentarer. I hovedsak sammenfaller den evidensen vi fant, og vår kliniske erfaring med det som framkommer i artikkelen, men vi ønsker å kommentere på bruk av arteriepinsett og glyserol.

Trier og Jørstad velger å ikke anbefale bruk av arteriepinsett og tuffere ved munnstell, med begrunnelsen at «arteriepinsett kan skade mucosa og tenner samt at tufferen kan (ved feil bruk av arteriepinsett) havne nedi pasientens luftveier». Det er viktig å skille mellom et munnstell og fukting av

munnen. Munnpensler egner seg godt til fuktig av tungen og fremre del av ganen, men egner seg lite til munnstell som innebærer rengjøring og fukting i hele munnhulen. Munnstell ved hjelp av arteriepinsett og tuffere er basis-kunnskap for sykepleiere, og riktig bruk krever enkel og lite

ressurskrevende opplæring/instruksjon. Vi praktiserer å skylle arteriepinsetten etter hvert stell, på samme måte som tannbørsten.

Ufaglærte som skal delta i munnstell og fukting av munnen til alvorlig syke, trenger god og forsvarlig opplæring både i bruk av utstyr, rense- og smøremidler, og gjennomføring av selve munnstellet.

Vi støtter Trier og Jørstad i at pårørende er en viktig ressurs ved fukting av munnen, men vil minne om at de også trenger forsvarlig opplæring, bla for å unngå at den syke får væske i svelget.

Siden det fortsatt ser ut til å være uklarheter omkring bruk av glyserol, vil

vi nevne at ved bruk av riktig konsentrasjon – 30 % eller lavere – er det ingen holdepunkt for at den virker uttørkende på sikt.

Til orientering er prosedyren Munnstell til palliative pasienter (2) nylig revidert, og oppdatert versjon er publisert på www.fagprosedyrer.no.

Referanser

1. Trier EL, Jørstad C. Munnstell av alvorlig syke. Sykepleien 2014; 102(9): 58–62.
2. Thorsen L, Helgesen R, Størkson AW, Solvåg K, Renna R. Munnstell til palliative pasienter. HelseBergen. Tilgjengelig fra: <http://www.helsebiblioteket.no/microsite/fagprosedyrer/fagprosedyrer/munnstell-til-palliativepasienter>

*På vegne av prosedyregruppen
Lise Thorsen
lise.thorsen@helse-bergen.no*